

STRESZCZENIE

KAPITAŁ LUDZKI I WZROST GOSPODARCZY: PANEL PORÓWNAWCZY DOWODY Z REGIONU BAŁKANÓW I KRAJÓW UNII EUROPEJSKIEJ

Emirgena Nikolli

Niniejsza praca bada związek między kapitałem ludzkim a rozwojem gospodarczym w Europie, ze szczególnym uwzględnieniem krajów bałkańskich, koncentrując się na 33 krajach europejskich w latach 2000-2019. Badanie ma na celu dostarczenie cennych spostrzeżeń zarówno dla krajów europejskich, jak i krajów rozwijających się, poprzez analizę wpływu czynników kształtujących kapitał ludzki na rozwój gospodarczy. Badanie podkreśla znaczenie analizy regionalnej w Europie, ze szczególnym uwzględnieniem krajów Unii Europejskiej, regionu Bałkanów należących do Unii Europejskiej i regionu Bałkanów spoza Unii Europejskiej. Dzieląc kraje na te regiony, badania skupiają się na regionalnym wymiarze kapitału ludzkiego oraz jego implikacjach dla polityki gospodarczej.

W pracy porównano także wpływ kapitału ludzkiego na rozwój gospodarczy w krajach europejskich o wysokich i średnich dochodach. Kraje o średnich dochodach odnoszą większe korzyści ze zwiększania inwestycji w kapitał ludzki, podczas gdy kraje o wysokich dochodach wykazują większy pozytywny wpływ niektórych elementów kapitału ludzkiego związanych z edukacją, prawdopodobnie ze względu na lepszą jakość edukacji i specjalistyczne umiejętności potrzebne w rozwiniętych gospodarkach. Ponadto badanie analizuje różnice w poziomach rozwoju w Europie, ze szczególnym uwzględnieniem regionu Bałkanów. Wyniki pokazują, że słabiej rozwinięte regiony, takie jak region Bałkanów, odnoszą większe korzyści ze zwiększania roli kapitału ludzkiego i wymagają inwestycji w edukację, aby osiągnąć długoterminowy wzrost gospodarczy.

Okres czasowy poddany badaniu w niniejszej rozprawie obejmuje lata 1999-2019. Jako metodę zastosowano analizę regresji – zaproponowano kilka modeli pokazujących zależność między wzrostem gospodarczym a zmiennymi opisującymi kapitał ludzki. Wartością dodaną pracy jest przeprowadzona po raz pierwszy w literaturze przedmiotu w analiza porównawcza tej zależności w odniesieniu do krajów bałkańskich w porównaniu do innych krajów europejskich, ale także pomiędzy krajami bałkańskimi w zależności od kryteriów przynależności do Unii Europejskiej oraz poziomu zamożności.

Ogólnie rzecz biorąc, badanie to przyczynia się do zrozumienia znaczenia kapitału ludzkiego w napędzaniu rozwoju gospodarczego w Europie. Wyniki podkreślają potrzebę inwestowania przez decydentów w edukację, zdrowie i edukację, ale pokazują także zróżnicowanie priorytetów tych inwestycji w zależności od stopnia rozwoju danego kraju. Badanie dostarcza cennych informacji decydentom zarówno w Europie, jak iw krajach rozwijających się, oferując wskazówki, jak zaradzić dysproporcjom regionalnym i promować wzrost gospodarczy poprzez tworzenie kapitału ludzkiego.

Słowa kluczowe: kapitał ludzki, wzrost gospodarczy, Unia Europejska, Bałkany